

Након дужег размишљања, кандидат Демократске странке за председника САД Џозеф Бајден изабрао је кандидата за потпредседника – калифорнијску сенаторку Камалу Харис. Она је трећа жена и прва Афроамериканка кандидат за потпредседника. У немилосрдну трку до Беле куће улази као изненађење.

Избор Харисове за потпредседничког кандидата последња је коцкица која је недостајала у слагалици званој америчка изборна кампања. Једино што се последњих недеља знало јесте Бајденова намера да му најближа сарадница буде жена и то жена припадница мањинске заједнице. Избором Харисове, он је то обећање и одржао али оно је помало неочекивано и доноси му и одређене проблеме.

Харисова, која је, пре него што је изабрана у Сенат 2017, каријеру изградила као државни тужилац у Калифорнији, није била први избор америчке јавности. Медији су спекулисали другим именима, као што је Карен Бас, чланица Представничког дома из Калифорније и предводница Црног кокуса. Она има већи политички утицај на Капитол хилу од Харисове и припада левим прогресивистима.

С обзиром да је Бајден у неким својим изјавама наглашавао да ће његова кандидаткиња за потпредседницу бити управо из редова левих прогресивиста, избор Басове чинио се сасвим логичан.

Изгледа да је похвала коју је Басова својевремено дала на рачун покојног кубанског лидера Фидела Кастра пресудила да она не буде Бајденов избор, с обзиром на важност гласова које доносе кубански досељеници на Флориди. Али, Бајден није изабрао ни Вал Демингс, чланицу Конгреса управо са Флориде, која је била други „пик“, с обзиром да је, за разлику од Басове, идеолошки усклађенија са политичким погледима.

У калкулацији ризика и добитака, избор је пао на Харисову, која је током трке за председничког кандидата Демократа била Бајденов противкандидат и оштро га критиковала. Али, према речима Обрада Кесића, политичког аналитичара и директора Представништва Републике Српске у Вашингтону, такав избор за Бајдена је најприхватљивији, јер додаје снагу и енергију која му фали.

„Харисова је особа која у странци представља центар, који не може у потпуности да задовољи левицу, али исто тако не може да буде нападана од Трампа и Републиканаца да је превише лево оријентисана, превише радикална. Због тога што је са њом раније сарађивао, иако је била један од његових најжешћих критичара, мислим да има осећај комфора јер зна да је однос сада потпуно другачији. Бајден рачуна да ће бити агресивна против Трампа и против Пенса“, објашњава Кесић.

Хоће ли Афроамериканци прихватити Харисову

Ипак, Кесић сматра да Харисова неће задовољити максималистичке амбиције које је имало бирачко тело Демократа да ће кандидат за потпредседника бити искрени представник левике и особа која може да уједини све страначке фракције.

„Мислим да она није та особа и мислим да је врло тешко предвидети колико је Бајден добио њеним именовањем“, каже он.

Уз то, питање је хоће ли Харисова, као дете Афроамериканца и Индијке, бити у потпуности прихваћена од стране најбројније мањинске заједнице у Америци – афроамеричке заједнице.

„Бајден жели да мобилише афроамеричке гласаче, јер ако не постигне ниво излазности тих гласача, имаће озбиљне проблеме. А циљ му је да им да убедљиве аргументе да изађу на изборе 3. новембра и да гласају за њега“, каже наш саговорник.

Ни сама Харисова није се у свом политичком и професионалном успону превише идентификовала са мањинским заједницама нити је наглашавала своје порекло, додаје Кесић:

„Она је свој идентитет држала на дистанци. Тек када је постала кандидат за Сенат, почела је то да користи као адут“.

Озбиљна тема на изборима биће и корупција, јер оптужбе за корупцију прате Харисову од почетка каријере.

„Мислим да ће Трамп и његова кампања учинити све што могу да прикажу и Бајдена и њу у светлу корупције“, каже Кесић.

Као судија Дред

Ни као тужилац у Сан Франциску Харисова није показивала самилост према Афроамериканцима – оптужила је и осудила преко две хиљаде њих због ненасилних кривичних дела, као што је коришћење и поседовање марихуане и по њеном захтеву добили су најстроже казне.

То јој је највише и замерано током кампање за демократског председничког кандидата, с обзиром да се прогресивистичко крило Демократа залаже за ублажавање казни за ненасилна кривична дела. Њену каријеру тужиоца красила је особена строгост према ненасилним кривичним делима и то је био аргумент њених унутарстраначких противника да јој оспоре амбицију за председничког кандидата.

„У том контексту, мислим да је Бајденов избор врло проблематичан. Уз то, морамо да кажемо да су већ унапред неки водећи гласови афроамеричке заједнице говорили да њен избор неће значити да је Бајден испунио обећање према тој заједници, да они не сматрају да је она најбољи кандидат за представљање њихових интереса“, сматра Кесић.

Функција потпредседника Америке особена је – потпредседник може да буде небитна фигура у политичком животу, али може да одигра и веома важну улогу. Први потпредседник Франклина Рузвелта, Џон Нанс Гарнер, о функцији коју је обављао говорио је само уз псовке и сматрао је пристанак да постане потпредседник највећом животном грешком. Међутим, његов наследник Хари Труман, одиграо је веома значајну улогу у светској историји.

Када погледамо новију историју, видећемо да су Дик Чејни, па и сам Џо Бајден имали веома активну улогу у америчком политичком животу као потпредседници – први активно се мешајући у политичке одлуке, други као емисар Барака Обаме у свету, али и у САД. И садашњи потпредседник Мајк Пенс има важну ролу као шеф Трамповог тима за борбу против ковида.

У самој кампањи, под нормалним околностима, кандидат за потпредседника не игра битну улогу. То је показала и кандидатура Саре Пејлин, која је била потпредседнички кандидат Џона Мекејна. Међутим, у околностима када једна трећина демократског бирачког тела сматра да Бајден, због година и здравственог стања, неће издржати цео мандат у Белој кући, место потпредседничког кандидата, наглашава Кесић, постаје битно.

„Харисова ће морати да увери гласаче да је, ако Бајден не буде могао да испуни мандат до краја, способна да преузме место председника, да ће најбоље заштити њихове интересе и испунити очекивања. То је велики проблем, поготово за левичаре, оне који су подржавали Бернија Сандерса. Њена кандидатура није улила поверење тим

гласачима и она мора да им покаже неко ново лице, да их убеди да дели ставове око којих су се Сандерс и Бајден договорили. Исто тако, мораће да убеди мањинске заједнице да озбиљније схвата њихове проблеме него што их је схватала раније, када је била тужилац“, закључује Кесић.

(Спутњик)